

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště č. 5

Karlovy Vary

okresní pracoviště Sokolov

Inspekční zpráva

Střední průmyslová škola Locket

T. G. Masaryka 3

357 33 LOKET

Identifikátor ředitelství:

600 009 874, IZO 049 767 216

Zřizovatel:

MŠMT ČR

Školský úřad: Sokolov

Čj.	061 357/98-3009
Signatura	ke3fs201

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Předmět inspekce	3
1.2 Termín inspekce	3
1.3 Složení inspekčního týmu	3
1.4 Ředitel(ka) školy	3
1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá	3
2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY	4
2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty	4
2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy	4
2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků	4
2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání	4
3 ŘÍZENÍ ŠKOLY	5
3.1 Koncepční záměry školy, plánování	5
3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů	5
3.3 Odborné a pedagogické řízení	5
3.3.1 Organizační struktura	5
3.3.2 Personální struktura	6
3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků	7
3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení	7
3.5 Informační systém - vnitřní a vnější	7
3.6 Vedení povinné dokumentace	8
3.7 Výroční zpráva	8
3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům	8
4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ...	9
4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků	9
4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy	9
4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích	10
4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení	14
4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků	14
4.6 Hodnocení výchovného poradenství	15
4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy	15
4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy	16
5 ZÁVĚR	17
5.1 Závěry inspekce	17
5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy	17
5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu	17
5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy	18
5.5 Další adresáti zprávy	18
5.6 Připomínky ředitele(ky) školy	18

1 ÚVOD

1.1 Předmět inspekce

Komplexní posouzení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

1.2 Termín inspekce

1. až 7. prosince 1998

1.3 Složení inspekčního týmu

Vedoucí týmu: Ing. Josef Chvosta
Členové týmu: Mgr. Věra Slezáková
Ing. Milada Žáková
Mgr. Jiří Matoušek

1.4 Ředitel(ka) školy

Ing. Josef Sobota, jmenován do funkce 1. 7. 1995 na základě konkurzního řízení.

1.5 Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá

- povinná dokumentace školy dle § 38a školského zákona č. 29/1984 Sb., ve znění pozdějších předpisů a § 45b zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních ve znění pozdějších předpisů,
- podkladová inspekční dokumentace pro SŠ,
- výroční zpráva a zpráva o hospodaření za školní rok 1997/1998,
- brožura ke 40. výročí SPŠ.

2 VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLY

2.1 Výchovně vzdělávací program školy, učební plány a učební osnovy, případně jiné schválené učební dokumenty

Vyučované studijní obory korespondují se zařazovací listinou školy. Jsou to:

23-41-M/001 strojírenství

36-45-M/002 technická zařízení budov (dále v textu jen TZB)

64-42-M/009 management strojírenství

64-42-M/027 management ve stavebnictví

Všechny obory jsou schváleny MŠMT ČR, rovněž tak jejich učební dokumenty. Délka studia u všech oborů je 4 roky, forma studia denní, zakončení maturitní zkouškou.

2.2 Další informace o výchovně vzdělávacím programu školy

Nejsou uvedeny.

2.3 Přehled o počtu ročníků, tříd a žáků

Ročník	Počet žáků v ročníku	Třída	Obor	Celkový počet žáků	Z toho dívek	Integrovaní zdr.postiž. žáci
I.	92	M1A	62-42-M/027	31	10	0
		S1A	23-41-M	29	1	0
		T1A	36-45-M	32	4	0
II.	127	M2A	62-42-M/027	32	18	0
		M2B	62-42-M/027	33	19	0
		M2C	64-42-M/009	31	10	0
		T2A	36-45-M	31	3	0
III.	0	-	-	0	0	0
IV.	88	M4A	64-42-M/009	30	13	0
		M4B	64-42-M/009	30	19	0
		T4A	36-45-M	28	0	0
Σ	307	10		307	97	0

2.4 Poskytovaný stupeň vzdělání

Úplné střední odborné vzdělání.

3 ŘÍZENÍ ŠKOLY

3.1 Koncepční záměry školy, plánování

Škola byla založena v roce 1954 jako průmyslová škola hornická. K hornickým studijním oborům se v roce 1956 připojil obor strojírenský. S útlumem těžebního průmyslu se místo hornických oborů zavedly obory stavební (v roce 1977). Na rostoucí poptávku po ekonomických studijních oborech začátkem 90. let škola reagovala zavedením studijních oborů management strojnictví a stavebnictví.

Koncepční záměry vycházejí z tradice a historie školy a ze situace v regionu. Současné vyučované obory (viz 2.1) budou nosnými obory školy i v budoucnosti. Plánovaná kapacita je stanovena počtem 330 žáků. Obor strojírenství se má více profilovat pro účely energetiky (energetické závody v okolí se rozšiřují), předpokládá se i oživení výroby v nedalekých podnicích. Díky prováděné plynofikaci v okolí by měl mít perspektivu i obor TZB, navíc se v tomto oboru realizuje program snižování energetické náročnosti.

Absolventi obou ekonomicky laděných oborů budou vycházet poprvé v tomto školním roce a jejich uplatnění v praxi se teprve ukáže. Sympatické je, že vyučující odborných (ne ekonomických) předmětů jsou si této skutečnosti vědomi, a jsou připraveni korigovat náplň těchto předmětů na základě poznatků získaných z praxe. Nezbytným předpokladem je ovšem udržovat kontakty s absolventy i po ukončení studia.

Roční plán školy vychází ze školských zákonů a vyhlášek a z předpisu organizace školního roku 98/99 č. j. 34042/97-20. Jsou v něm uvedeny všechny termíny (přijímací zkoušky, maturity, vydávání vysvědčení aj.) důležité pro chod školy. Zajištění a plnění stanovených úkolů je sledováno a vyhodnocováno na pravidelných pedagogických a pracovních poradách a na poradách vedení školy, které se schází každý čtvrtek.

ČŠI na koncepci oceňuje, že ačkoli nebyla předložena jako ucelený písemný dokument, vychází z reálného odhadu regionálního rozvoje a má velkou šanci pozitivně ovlivnit rozvoj školy.

3.2 Plnění učebních plánů a učebních osnov, případně jiných schválených učebních dokumentů

Plnění učebních dokumentů sledovali inspektoři při hospitovaných hodinách v rámci své odborné způsobilosti (viz. odstavec 4.3). V těchto předmětech nebylo zjištěno žádné závažné časové neplnění učebních dokumentů. Obsahový nesoulad předepsaných písemných prací s učebními dokumenty byl zjištěn ve výuce českého a cizího jazyka (viz podrobněji část 4.3). Ze záznamů z porad nebylo zjištěno, že by ředitel školy konstatoval při své kontrolní činnosti neplnění učebních plánů a osnov v ostatních předmětech.

Kromě zjištěných skutečností (viz část 4.3) jsou učební plány a učební dokumenty ve škole plněny.

3.3 Odborné a pedagogické řízení

3.3.1 Organizační struktura

V čele školy je ředitel. Je určen jeden zástupce ředitele. Do širšího vedení školy dále patří vedoucí domova mládeže a současně dílen, výchovný poradce a ekonom.

Kompetence a pravomoci jednotlivých pracovníků jsou určeny organizačním řádem a jejich náplní práce.

3.3.2 Personální struktura

Z celkového počtu 41 zaměstnanců je 26 pedagogických pracovníků (63,4 %), z nich 24 učitelů (z toho 2 externí), 4 vychovatelé (ale 2 jsou z řad učitelů na částečný úvazek) a 15 správních zaměstnanců, z toho 12 dělnických profesí.

Pedagogičtí pracovníci	Pedagogická a odborná způsobilost							
	úplná		jen odborná		jen pedagogická		nevyhovující	
	interní	externí	interní	externí	interní	externí	interní	externí
Učitelé	18	1	3	1			1	
Vychovatelé	2							
Celkem	20	1	3	1			1	

Doplníme si předchozí tabulku ještě přehledem výuky předmětů - týdenní hodinová dotace

Předměty	Počet hodin celkem	odučeno s odbornou i pedagogickou způsobilostí		odučeno s odbornou způsobilostí	
		počet	%	počet	%
Všeobecně vzdělávací	198	163	82,3	175	88,4
Odborné	186	65	34,9	121	65,1
Praxe	52	52	100	52	100
Celkem	436	280	64,1	348	79,8

Plně kvalifikované pokrytí výuky všeobecně vzdělávacích předmětů je celkem slušné, horší je to u předmětů odborných, na čemž se podílejí zejména odborné předměty ekonomického charakteru.

Z celkového počtu učitelů má 11 (včetně ředitele a jeho zástupce) snížený úvazek - v průměru 9,1 hodiny týdně, u ostatních 13 je průměrný týdenní úvazek 25,5 hodiny.

Nepříznivé je věkové složení učitelského sboru, jak udává následující tabulka.

Věková kategorie	Celkový počet	%	Ženy	%
do 30 let	-	-	-	-
31 - 45 let	8	30,8	6	23,1
46 - důch. věk	9	38,4	0	3,8
v důchod. věku	7	30,8	3	11,5
Celkem	24	100	9	38,4

Jak je zřejmé, ve škole nejsou zástupci nejmladší věkové kategorie. Tato skutečnost je zvláště patrná u učitelů odborných předmětů strojních a stavebních. Pomineme-li možnost jistého „okoukávání a učení se“ mladších učitelů od svých starších kolegů, které je výrazným činitelem pro udržení kontinuity výuky zejména u odborných předmětů, vysoká vyčerpání, možná nemocnost, ale i třeba odchod do důchodu mohou ohrozit výuku. ČŠI ředitele školy na tyto skutečnosti upozornila a doporučuje výrazně zvýšit snahu o získání mladých učitelů v nejbližší době.

3.3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Jedná se především o doplnění pedagogického vzdělání u učitelů odborných předmětů, což ředitel podporuje a dle provozních možností školy toto vyučujícím umožňuje. V současné době toto studium dokončují 2 odborní učitelé, od nového školního roku se počítá s dalšími zájemci.

Organizační struktura je ověřená, funkční a škole vyhovuje. Okamžité složení učitelského sboru z hlediska kvalifikovanosti je dobré, vzhledem ale k věkovému složení hrozí situace, která by mohla znesnadnit plnění vzdělávací koncepce. Vedení školy doporučujeme se tím v nejbližší době zabývat.

3.4 Kontrolní systém, kontrola a hodnocení

Pro hodnocení pracovníků má ředitel vypracována kritéria, s kterými jsou tyto seznámeni. Stejně tak je zpracován plán kontrol. Ve třídních knihách bylo od začátku školního zaznamenáno kromě běžných kontrol celkem 11 hospitací, na kterých se podíleli ředitel a jeho zástupkyně. Vyhodnocení hospitací je písemně zpracováno a bylo ČŠI předloženo. Snad jen jedinou připomínku: v klasifikačních archách, které jsou v každé třídní knize, nebyly v některých předmětech zaznamenány známky. Jednalo se jenom o výjimky, ale vyučující toto mají zakotveno ve svých povinnostech ve školním řádu.

Žádný z pracovníků školy neměl ke kontrolnímu systému a hodnocení žádnou připomínku.

Kontrolní systém je jednoduchý, funkční, ČŠI nemá připomínky.

3.5 Informační systém - vnitřní a vnější

Kromě základních informací daných plánem práce školy je **vnitřní informační systém** založen na pravidelném jednání pedagogických rad a pracovních porad, dále pak porad vedení školy, třídních učitelů a předsedů předmětových komisí. Veškerá jednání jsou doložena zápisy, což umožňuje snadnou kontrolu přijatých opatření a uložených úkolů.

Jsou využívány i informační nástěnky ve sborovně (pro učitele) a dostatečné množství tematicky zaměřených nástěnek na chodbách školy. Každý kabinet je vybaven počítačem, které však nejsou propojeny do sítě. Počítačově zpracované informace (především o žácích) jsou proto přenášeny pomocí disket. Běžně je využíván i osobní kontakt, v úředních záležitostech pak písemný styk.

Dalším zdrojem informací jsou ankety zadávané ředitelem školy, výchovným poradcem a protidrogovým preventistou.

Důvěrné informace o žácích i zaměstnancích školy jsou zabezpečeny před zneužitím.

Vnější informační systém je zaměřen na tok informací mezi rodiči a školou a na propagaci výchovně vzdělávací práce školy. Pravidelných i mimořádně svolaných schůzek výboru Sdružení rodičů a přátel dětí školy (většinou 4x ročně) se vždy zúčastňují ředitel a hospodárka školy. Třídní schůzky se konají dvakrát ročně. K projednání celotřídních záležitostí organizačního charakteru si dle potřeby svolávají třídní učitelé konzultace s rodiči. Výchovná opatření a oznámení o slabém prospěchu jsou zasílána písemně, akutní záležitosti jsou řešeny s pozvanými rodiči osobně.

Při propagaci své činnosti škola spolupracuje s regionálním tiskem, rozhlasovou stanicí Rádio Dragoun, úřadem práce (začlenění do publikace o školách), zúčastňuje se prezentačních výstav. Den otevřených dveří je organizován třikrát ročně.

Pověření pracovníci školy informují výchovné poradce a rodiče vycházejících žáků na třídních schůzkách základních škol.

Důležitým zdrojem informací pro vedení školy jsou i porady organizované ŠÚ, ÚP i výsledky provedených kontrol (ČŠI, ŠÚ, FÚ atd.). Využito je i služeb Internetu.

Informační systém je funkční, všechny potřebné informace jsou dostupné. Tuto oblast řízení školy lze hodnotit jako nadprůměrnou.

3.6 Vedení povinné dokumentace

Byly kontrolovány třídní knihy, třídní výkazy, protokoly o komisionálních zkouškách včetně maturitních zkoušek za uplynulý školní rok. Tyto byly řádně vyplněny na předepsaných tiskopisech dle oznámení č. j. 35080/97-20. Škola používá třídních výkazů pro počítačové zpracování dat. Rovněž tak v ostatní předepsané dokumentaci nebyly shledány závažné nedostatky, ty drobné byly v průběhu inspekce odstraněny.

Je řádně vedena, ČŠI nemá připomínky.

3.7 Výroční zpráva

Tato i výroční zpráva o hospodaření byly předloženy, mají předepsané náležitosti, grafické zpracování odpovídá jejich významu. K dispozici jsou u ředitele školy.

Je náležitě zpracována, ČŠI nemá připomínek.

3.8 Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Škola je příspěvkovou organizací. Přehled příjmů a výdajů je součástí výroční zprávy školy, která byla ČŠI předložena. Bylo by zbytečné zde tato čísla opakovat, pro zájemce jsou k dispozici u ředitele školy. Snad jen poznámku, že hospodářská činnost školy spočívá v poskytování stravování a ubytování a částečně i z výroby ve školních dílnách. Pracovníci školy mohou měřit hluk a intenzitu osvětlení.

K hodnocení efektivity využívání státních finančních prostředků lze přistupovat z několika hledisek. Faktem zůstává, že jich je všeobecně nedostatek, a jestliže škola za ně přesto zabezpečuje provoz tak, jak se o tom ČŠI přesvědčila, nemůže k plýtvání docházet. Zda se má z určené části pořídit dřívě např. tiskárna nebo další magnetofon je opravdu jen otázka názoru (obojí by bylo potřeba, leč najednou na to není).

Ve škole rozhodně nedochází k plýtvání státních finančních prostředků.

4 PODMÍNKY, PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

4.1 Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Škola je umístěna ve dvou propojených historických památných budovách (z let 1835 a 1868) na náměstí v Lokti. Na protější straně náměstí je umístěn i domov mládeže. Obě budovy školy mají opravenou fasádu a na náměstí vytvářejí nepřehlédnutelnou architektonickou skupinu. Ani jedna budova nebyla postavena původně jako škola, ve vnitřních částech bylo nutné provést nemalé stavební úpravy. Vnitřní prostory školy mají díky tomu zajímavou atmosféru (velmi příjemně působí odpočinkový kout s pohovkou a nápojovým automatem v prvním patře), na druhé straně si ovšem vyžadují neustálé (a nemalé) náklady na údržbu.

Celkově je ve škole k dispozici 18 učeben, z čehož jsou 2 učebny vybaveny pro výuku psaní na stroji (elektrické a mechanické psací stroje) a jedna multimediální učebna s TV-okruhem. Dále jsou zde 2 laboratoře (strojní a pro obor TZB), učebna výpočetní techniky a 5 dílen (zámečnická, zámečnická s truhlárnou, strojní, svařovna a kovárna). V budově jsou dále kabinety, sborovna, ředitelna, kancelář, sociální zařízení, šatny, vrátnice. Prostředí šaten chce vedení školy zlepšit. Pro výuku tělesné výchovy má škola smluvně zajištěnu tělocvičnu základní školy (cca 200m). Je zpracován plán stavby víceúčelového sálu, realizace závisí na přísunu financí.

Ve třídách jsou nové lavice. Přístrojové vybavení laboratoří umožňuje realizovat předepsané odborné úlohy. Dílny jsou vybaveny potřebnými nástroji, strojní park není nejnovější, ale funkční a pro účely výuky vyhovující. Nejnovější obráběcí stroje jsou zastoupeny CNC frézkou a soustruhy.

Pochopitelně lze materiálně technické podmínky neustále zlepšovat a je to samozřejmě i snahou vedení školy a všech jejích zaměstnanců. Omezujícím faktorem jsou ale finanční prostředky.

I přes některé nedostatky lze konstatovat, že vybavení školy umožňuje realizovat výuku dle schválených učebních dokumentů.

4.2 Hodnocení psychohygienických podmínek školy

Okresní hygienik vydal poslední souhlas s provozem školy dne 18. září 1998. Světelné i tepelné podmínky jsou tedy přiměřené. Stísněné jsou šatny. Vzhledem k tomu, že část výuky (cizí jazyky, psaní na stroji a tělesná výchova) probíhá v budově domova mládeže a v tělocvičně ZŠ, jsou nutné přesuny žáků. Pro ně jsou pětiminutové přestávky příliš krátké (žáci si nestačí odpočinout a výuka začíná pozdě). Rovněž tak se hůře udržuje čistota (se skutečností, že ne všichni žáci dodržují ustanovení školního řádu a přezouvají se, se musíme bohužel smířit), i když v době konání inspekce bylo ve škole teplo, prostory školy byly uklizeny. Ve třídách není zavedena tekoucí voda, prostředí by se zlepšilo instalací bílých tabulí.

K dodržování bezpečnosti a ochraně zdraví jsou žáci zavázáni školním řádem, ve kterém nechybí ani hlavní povinnosti pedagogického dozoru v průběhu vyučování. Žáci mají možnost stravování, pro uhašení žízně je instalován nápojový automat. Vedle automatu jsou pohovky a tento odpočinkový kout je žáky dosti využíván. Školní řád neurčuje, od kdy ráno mohou žáci

vstupovat do budovy školy, ale je v něm ustanovení, že dojíždějící žák se může zdržovat ve třídě i po 16. hodině.

Rozvrh školy neodporuje ustanovením vyhlášky MŠMT ČR č. 354/1991 Sb. ve znění pozdějších úprav.

I přes uvedené nedostatky lze psychohygienické podmínky považovat za vyhovující.

4.3 Hodnocení školy z hlediska kvality vyučování, hodnocení úrovně vzdělávání v jednotlivých předmětech nebo organizačních celcích

Tato oblast je těžištěm práce České školní inspekce. Inspektoři navštívili (hospitovali) celkem 39 vyučovacích hodin. Kromě toho hovořili o problematice předmětů s vyučujícími a zajímali se i o práci metodických komisí. Účelem hospitací není pouhé zhodnocení hodiny z hlediska metodického zvládnutí učitelem (i když i toto se sleduje), ale zejména seznámení se s celkovým stavem výuky daného předmětu ve škole. Vzhledem ke své odborné způsobilosti se zaměřili na předměty odborné a základní všeobecně vzdělávací.

Český jazyk

Výuku zajišťují dvě vyučující, z nichž jedna má pouze dvouhodinový úvazek. Výuka se řídí podle schválených učebních plánů a osnov, které mají vyučující rozpracovány do časových a tématických plánů. Kontrolou třídních knih a hospitacemi v hodinách nebyly zjištěny výraznější odchylky, které by mohly ohrozit plnění osnov.

ČSI rovněž zkontrolovala předepsané písemné práce. Zjistila, že jedna ze dvou povinných prací není slohová, ale má formu testu, ověřující faktografické znalosti žáků, což je v rozporu s §39 odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb. Tato skutečnost je předmětem protokolu. Písemné práce nebyly archivovány předepsaným způsobem, což je rovněž v rozporu s platnými předpisy.

ČŠI byla přítomna výuce ve dvou po sobě jdoucích hodinách v jedné třídě, z nichž jedna měla náplň literární, druhá slohovou. Vyučující využila tohoto faktu, obě hodiny promyšleně skloubila do logického celku a jako základ pro gramatické učivo použila literární texty. Výsledkem byl zajímavý a efektivní blok, v němž žáci aktivně pracovali a pokoušeli se i o vlastní uměleckou tvorbu.

Předmětem kontroly byly i maturitní písemné práce z českého jazyka. ČŠI zjistila, že forma, hodnocení i archivování byly v souladu s platnými právními předpisy.

Výuka českého jazyka má velmi dobrou úroveň.

Cizí jazyky

Ve škole se vyučuje anglický a německý jazyk. Výuku zajišťuje 5(?) vyučujících, kteří jsou sdruženi do předmětové komise společně s vyučujícími humanitních předmětů a tělesné výchovy. Vedoucí předmětové komise je vyučující angličtiny. Komise se schází jednou za dva měsíce a průběh jednání se zapisuje. Vzhledem ke složení se práce zaměřuje především na předávání obecných informací a zkušeností, profesionální záležitosti řeší vyučující jednotlivých předmětů sami, případně po neformální poradě.

Kromě základních učebnic (Angličtina pro střední školy, Angličtina pro jazykové školy, Cambridge English Course I, II, Němčina pro jazykové školy I, II, Themen) mají vyučující k dispozici magnetofony, kazety s nahrávkami pro doplnění učebnic, mapy, nástěnné obrazy a gramatické přehledy, slovníky a časopisy. Ve škole je 1 učebna vybavena televizí a videopřehrávačem, protože je však umístěna ve vedlejší budově školy, používá se především

pro výuku německého jazyka. Žáci si většinu učebnic kupují, ve škole si mohou půjčit učebnice staršího vydání. nebo učebnice pro konverzaci.

Učivo, vymezené osnovami, mají vyučující rozpracováno do časových a tématických plánů, které v době konání inspekce korespondovaly s probíranou látkou i se zápisy v třídních knihách. Předepsané písemné práce pro školní rok 1998/99 ve většině tříd ještě nebyly napsané, ČŠI proto zkontrolovala práce z loňského roku. Bylo zjištěno a pohovorem s vyučujícími i potvrzeno, že písemné ověřování vědomostí žáků má formu gramatických nebo faktografických testů, pouze jedna vyučující zařazuje předepsané písemné práce od 3. ročníku. Tato skutečnost odporuje § 39 odst. 1 zákona č. 258/1996 Sb. a je předmětem protokolu. ČŠI rovněž zjistila, že písemné práce se nearchivují podle platných právních předpisů. Tohoto zjištění se týká doporučení ČŠI.

ČŠI byla přítomna výuce ve 4 hodinách německého jazyka a ve třech hodinách anglického jazyka. Protože jeden z obou vyučujících angličtiny byl v době konání inspekce nemocen, mají zjištění, týkající se tohoto jazyka, omezenou platnost. Všechny shlédnuté hodiny byly dobře připravené, logicky strukturované, opíraly se o výborné jazykové zázemí učitelů a probíhaly v přátelské atmosféře. Ve všech byla rovněž patrná snaha o komunikativní přístup k jazykové výuce. V několika případech tato snaha zůstala bez odezvy, protože žáci nebyli na výuku připraveni (chybějící učebnice, nevypracovaný domácí úkol, častá absence). Komunikativní výuku stěžují i používané učebnice, preferující gramatickou složku jazyka. Vyučující jsou nuceni doplňovat učivo materiály, které vyhledávají v jiných učebnicích a kopírují. Tato činnost je časově velmi náročná a může vést i k porušení zákona o autorských právech. Tohoto zjištění se týká doporučení ČŠI.

V žádné ze shlédnutých hodin nebyla věnována pozornost odbornému jazyku a prostor pro něj se neobjevil ani v časových plánech, které jsou postaveny na používání již zmíněných učebnic. Pouze v jednom z maturitních témat se objevují náznaky, že žáci by měli znát alespoň základní odbornou terminologii. Tohoto zjištění se týká doporučení ČŠI.

Výuka jazyků je materiálně i personálně dobře zajištěná, rezervy vidí ČŠI v podílu komunikativní a odborné složky jazyka.

Matematika

Zařazením relativně vysoké hodinové dotace předmětu v prvním ročníku studia se škola snaží eliminovat různou vstupní úroveň žáků, což se jí, zejména díky velmi dobré práci vyučujících, daří. Žáci získávají znalosti i dovednosti v žádoucím obsahu i rozsahu, ve výuce jsou užívány efektivní metody a formy práce.

Osnovy předmětu, rozpracované v tematických plánech jsou plněny (srovnání se zápisy v třídních knihách a sešitech žáků). Byla provedena kontrola písemných čtvrtletních prací. Jejich zadání mají většinou přiměřenou náročnost i formu, při hodnocení je vhodně využíván bodový systém, ojediněle nebyla jejich opravě věnována dostatečná pozornost. Bylo by vhodné sjednotit předarchivační úpravu prací, jednotlivé složky doplnit přehledem klasifikace, případně rozbořením chyb.

Všechny hospitované hodiny měly jasně stanovený obsah, vyučující byli dobře připraveni. V hodinách vynikající a spíše nadprůměrné úrovně přizpůsobují tempo i nároky schopnostem žáků a snaží se je aktivizovat, zadávají problémové úlohy. Výklad nového učiva ve vyšších ročnících navazoval na předchozí znalosti žáků, spočíval ve vyvozování a argumentaci. V jediné spíše podprůměrné hodině bylo tempo práce nižší, převládal monolog učitele, výsledkem snahy po příliš kamarádském přístupu pak byla snížena efektivita hodiny.

Vztahy učitel - žák jsou pozitivní, přístup vyučujících k žákům byl věcný a přátelský, plně je uplatňován individuální přístup.

Na výuce matematiky se zřetelně projevuje dlouholetá zkušenost většiny vyučujících, jejich práce je efektivní a má vysokou úroveň.

Fyzika, chemie

Po odborné stránce dobře připravené hodiny **fyziky** měly v důsledku užitých metodických postupů značně rozdílnou úroveň. Vhodnost volby a účinnost použitých prostředků byla ovlivněna především dosavadní pedagogickou zkušeností jednotlivých vyučujících.

Zkušená vyučující žáky neustále aktivizovala a uplatňovala metodu dialogu. Plnění úkolů zadaných jednotlivcům nebo třídě důsledně kontrolovala a výkony žáků hodnotila. Základní učivo průběžně procvičovala. Nové poznatky žákům předávala srozumitelně a utříděně. Zdůrazňovala především porozumění fyzikálním vztahům, rozvoj aplikačních schopností i přesné a výstižné vyjadřování žáků. Volila především prakticky zaměřené procvičovací úlohy. Přiměřeným pracovním tempem a důsledným dodržením časového rozvržení hodiny docílila velké produktivity hodin. Žáci pracovali soustředěně a prokazovali spíše nadprůměrné znalosti a dovednosti.

Méně zkušený, prakticky začínající učitel pracoval s podstatně menší produktivitou. Úroveň hodin snížil nedůsledným uplatňováním zásadních metodických prvků. Při aktivizaci žáků byl málo důrazný, nedůsledně jejich práci kontroloval. Systematický a dobře strukturovaný výklad doprovázel přehledným zápisem na tabuli. Dominoval však především jeho projev. Občas se nepřesně a málo výstižně vyjadřoval. Nedostatečně prověřoval zpětnou vazbu.

Úroveň prezentovaných znalostí a dovedností žáků byla spíše podprůměrná. Při samostatné práci se spíše spoléhali na vedení učitele. Samostatné a úplné vyřešení zadaných úloh bylo ojedinělým jevem.

Vzhledem k poměrně malé hodinové dotaci **chemie** se vyučující zaměřil především na zvládnutí nejzákladnějších poznatků. Zvolil k tomu vhodné učebnice, které svojí náročností odpovídají zmiňovaným požadavkům.

Při výkladu vyučující postupoval systematicky, ale až příliš se přidržel učebnice. Převažoval jeho monolog, žáci si většinou jen zapisovali. Pozitivní byla volba uváděných příkladů z praxe s patřičným důrazem na dodržení bezpečnosti práce. V menší míře byly zadávány aplikační úkoly. Zpětná vazba byla prověřována, méně důsledné bylo průběžné procvičování základních pojmů. Pasivní žáci museli být aktivizováni. Při vyvolání však prokazovali poměrně dobré znalosti. Pracovali soustředěně, dobře se orientovali v systému prvků.

Vzhledem k tomu, že tyto předměty nejsou z hlediska zaměření školy profilové, ČŠI oceňuje volbu náplně obou předmětů. V rámci předmětové komise jest třeba se věnovat zlepšení metodiky méně zkušených vyučujících.

Výpočetní technika

Pro výuku má škola učebnu s počítačovou sítí a potřebným programovým vybavením (Microsoft). Při výuce se třídy dělí tak, aby u jednoho PC seděl jeden žák. Z časových důvodů ČŠI navštívila pouze hodiny u 2 ze 4 učitelů, kteří výpočetní techniku ve škole vyučují, závěry mají tedy omezenou platnost.

Hospitované hodiny výpočetní techniky měly velmi dobrou úroveň. Při procvičování byly žákům zadány jasně a výstižně formulované úkoly, jejichž splnění vyžadovalo zvládnutí několika na sebe navazujících operací. Praktická činnost žáků byla průběžně kontrolována, byli upozorňováni na chyby a vedeni k samostatnosti i při opravě chybných řešení.

I při seznamování s novým programem prokázali žáci dobré znalosti a dovednosti i dostatek samostatnosti. Systematický postup vycházel z praktické činnosti žáků, důsledně kontrolované a korigované vyučujícím. Zjištěné chyby byly zobecňovány a probrány způsoby jejich odstranění.

Samostatné činnosti žáků ponechali vyučující dostatečný prostor, dobrou organizací práce docílili velké produktivity hodin. Žáci pracovali se zájmem a zjevnou snahou po úspěšném řešení. Stupeň jejich samostatnosti při řešení zadaných úkolů byl rozdílný a odpovídal množství absolvovaných hodin výuky. Zejména žáci čtvrtých ročníků prokázali velmi dobré znalosti a dovednosti při práci s moderním softwarem.

Úroveň výuky výpočetní techniky byla ve sledovaných hodinách nadprůměrná.

Technika administrativy a obchodní korespondence

Obě učebny pro výuku předmětu *obchodní korespondence* jsou vybaveny vhodnými nízkými stoly, nejsou však odhlučňeny a tak je vlastní výuka pro žáky i vyučující velmi náročná. Písemnosti žáci ukládají do složek.

Hospitované hodiny **techniky administrativy** byly dobře vedeny, vyučující (dokončuje kvalifikační studium ve Státním těsnopisném ústavu), která vyučuje 78 % celkové hodinové dotace, vhodně střídala formy práce, a tak předcházela fyzické únavě žáků. Kladla důraz na jejich samostatnou práci, na čistotu grafického projevu, pozornost byla věnována průběžné kontrole i sledování dosažených úspěchů na konci hodin. V průběhu hodin probíhá samooprava, z motivačních důvodů vyučující využívá různé formy hodnocení.

V hospitovaných hodinách **obchodní korespondence** se projevila malá zkušenost jedné z vyučujících předmětu (bez odborné způsobilosti) s vedením hodin, zejména pak s využitím znalostí žáků z předcházejícího studia, efektivita výuky je tím snížena. V průběhu výuky žáci v převážné míře získávají potřebné dovednosti v žádoucím rozsahu, ale způsob opravy prací a zejména jejich ukládání by bylo vhodné v rámci práce předmětové komise sjednotit a věnovat jim zvýšenou pozornost.

Jedné z hospitovaných hodin se zúčastnil ředitel školy, jeho hodnocení korespondovalo s názory inspektorky.

Vybavení pro výuku je dobré (až na odhlučnění a prostor). Celkově měly hospitované hodiny průměrnou úroveň.

Účetnictví

Výukou je ve všech třídách obou ekonomicky zaměřených oborů pověřena jediná vyučující. Učivo má vyučující rozpracované v časově tématických plánech, kontrolou zápisů v třídních knihách a sešitech žáků byla zjištěna shoda probíraného učiva s rozpisem, osnovy předmětu jsou plněny. Žáci mají k dispozici učebnice, ty však lze využívat spíše k teoretické výuce, neobsahují totiž dostatečné množství příkladů k procvičování. Z tohoto důvodu vyučující připravuje další úlohy (využívá možnosti školní kopírky) a žákům je dává jak k procvičování v hodinách a při prověřování znalostí, tak i pro domácí přípravu. V hodinách byla vhodně využita didaktická technika.

Všechny hospitované hodiny měly promyšlenou strukturu, nové učivo bylo vyvozováno na základě předcházejících znalostí žáků. Ti jsou důsledně vedeni ke zdůvodňování jednotlivých účetních operací, k vyvozování logických závěrů, jejich znalosti a dovednosti projevené v hospitovaných hodinách odpovídaly týdenní hodinové dotaci v příslušných ročnících studia. Hodiny byly vedeny ve vysokém tempu, je zřejmé, že žáci jsou na tento způsob práce zvyklí.

Na základě hospitovaných hodin lze úroveň výuky tohoto předmětu hodnotit jako nadprůměrnou.

Odborné předměty strojí a stavební

Vyučující odborných předmětů (včetně praxe) jsou odborně způsobilí, nepříznivé je jejich věkové složení (viz 3.3.2). Vybavení pro výuku umožňuje zvládnout předepsané úlohy, problémy jsou s vhodnými učebnicemi, zejména pro oba studijní obory managementu. Nová látka se musí žákům často diktovat. Vyučující mohou využívat (a také tak ve sledovaných hodinách činili) zpětný projektor a TV-okruh.

Kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že vyučující dodržují náplň výuky bez závažných časových skluzů. Náplň odborných předmětů „tradičních“ oborů (strojírenství a TZB) odpovídá schváleným učebním dokumentům. U oborů managementu (strojírenství i ve stavebnictví) se vyučující při určování náplně odborných předmětů zaměřili na zdůraznění praktických poznatků. Jak už bylo řečeno v odstavci 3. 1 jsou ale připraveni na úpravu jejich náplně. Pro první maturanty těchto oborů jsou připravena maturitní témata. Dle těchto témat je např. obsah výuky strojírenství velmi rozsáhlý: od strojního obrábění (soustružení, vrtání atd.) přes strojírenskou technologii (výroba kovů, slévárenství, tváření), strojní součásti (šrouby, nýty atd.), stroje (dopravníky, kompresory, vodní motory, čerpadla aj.), kontrolu (měření délek, teploty a tlaku), technickou přípravu výroby a výrobní postupy, programy CNC pro soustruh a frézku až po organizaci podniku a řízení. Doporučujeme zvážit rozsah náplně (např. části letounu a síly působící za letu), využít mezipředmětových vztahů - prodiskutovat přesunutí části náplně do jiných předmětů (např. organizace podniku a řízení do ekonomiky nebo motory do fyziky).

Při výuce učitelé uplatňují osvědčenou tradiční stavbu hodiny: zopakování případně se zkoušením a výklad nové látky. Výklad (odborně ve všech hodinách bezchybný) nebyl většinou ale pouze monologem učitelů, tito při něm zapojovali a aktivizovali žáky. K tomu se připojil zpravidla průběžný zápis nové látky do sešitů.

Zajištění a průběh výuky těchto odborných předmětů je ve škole v současné době na dobré úrovni.

I když inspektoři ČŠI nenavštívili všechny předměty (a vyučující), lze i z této sondy odvodit a konstatovat určité závěry. Výuka všeobecně vzdělávacích předmětů má ve škole převážně velmi dobrou úroveň. Výuka tradičních odborných předmětů (strojních a stavebních) má vyšší úroveň než výuka odborných předmětů ekonomického charakteru. Výjimkou je předmět účetnictví, jehož vysoká úroveň je spjata s osobností učitele. Ve zjištěných skutečnostech se určitou měrou odráží personální složení pedagogického sboru včetně věkové struktury.

4.4 Hodnocení školy z hlediska úrovně výsledků učení

Nehodnoceno.

4.5 Hodnocení školy z hlediska rozvoje osobnosti žáků

Život školy se řídí školním řádem, který je v platnosti od 1. 9. 1996. Je dobře zpracován a vymezuje práva a povinnosti všech subjektů pedagogického procesu, tedy nejen žáků, ale (což nebývá obvyklé) i pedagogických pracovníků. Líbí se nám, že žák v něm má (kromě jiného) deklarováno právo na kvalitní vzdělání a na pravidelné hodnocení svých studijních výsledků. Stejně tak je velmi sympatické, že školní řád SPŠ Loket ukládá „...*chovat se za všech okolností ve škole i na veřejnosti tak, aby dělal čest sobě i své škole ...*“ nejen žákům,

ale i pedagogickým pracovníkům. Žáci mají právo obracet se se stížnostmi na ředitele a volit si žákovskou samosprávu. Samozřejmě i v tomto školním řádu je spousta zákazů a příkazů, ale přesto v něm je žák brán jako rovnoprávný (v mezích pravidel) subjekt výchovně vzdělávacího procesu.

Některé části školních chodeb jsou zajímavě vyzdobeny velkoplošnými malbami žáků. Jelikož ale budovy školy jsou starší, doporučujeme věnovat zvýšenou pozornost ostatním prostorám školy (některé dílny a třídy), které někde působí stroze nebo i trochu „zašlým“ dojmem.

S tímto bodem úzce souvisí i skutečnosti uvedené v odstavci 4.7.

Hodnotíme velmi dobře.

4.6 Hodnocení výchovného poradenství

Činnost výchovného poradenství ve škole je koncepční, vychází z plánu školy, dokumentace o ní je dobře vedena. Kromě výchovného poradce je, pro oblast protidrogové tematiky, stanoven preventista, do školy pravidelně dochází psycholog.

Výkonem funkce výchovné poradkyně je pověřena zkušená vyučující, která absolvovala požadované kvalifikační studium (vyhláška MŠMT ČR č. 139/1997 Sb.). Její práce je konkrétně zaměřena zejména na:

- prevenci závadových jevů - besedy žáků s pracovníky Českého červeného kříže, úzká spolupráce s třídními učiteli, spolupráce s protidrogovým pracovníkem okresního úřadu, s Rodinnou poradnou,
- spolupráci se školním psychologem, pro kterého připravuje výchozí informace a organizačně zajišťuje jeho činnost,
- zajišťování poradenské služby při zájmu o studium na vysokých školách,
- pomoc třídním učitelům v řešení situací při výskytu těchto závadových jevů spolupráci s rodiči žáků.

V rámci výchovného poradenství jsou (kromě výše uvedené činnosti) zjišťovány studijní předpoklady žáků (testy IQ) jak v souvislosti se studiem přímo ve škole, tak i s případným studiem na vysoké škole.

Práce výchovné poradkyně je ve všech oblastech zodpovědná, výchovné poradenství realizované ve škole je funkční, lze je hodnotit jako nadprůměrné.

4.7 Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost školy

Od začátku tohoto školního roku proběhlo 5 sportovních akcí: běh Terryho Foxe (účast 87 žáků - !), přespolní běh, středoškolská sportovní liga ve stolním tenise, hokejové utkání mezi SPŠ Locket a ISŠT Sokolov a vánoční turnaj v košíkové. V loňském školním roce se mimoškolních sportovních soutěží zúčastnilo 69 žáků. Jen z tohoto krátkého přehledu je zřejmé, že pracovníci školy se snaží pro žáky připravit zajímavé příležitosti k trávení volného času. Je velmi příjemné zjištění, že ve škole bez vlastní tělocvičny (!) se najdou obětaví učitelé a pomáhají zorganizovat tradiční vánoční turnaj v košíkové mezi třídami.

Přímo v době konání inspekce organizovali žáci (!) školy dobročinnou akci pro Dětský domov v Horním Slavkově (sběr hraček, her a knížek). Zmínka o ní proběhla i v Radiožurnálu. Čtvrté ročníky připravovaly také maturitní ples, který škola tradičně pořádá v karlovarském hotelu Pupp.

Určité kontakty navázala škola s partnerským městem Illertissen v Bavorsku. Proběhly vzájemné návštěvy žáků, nejedná se ale přímo o kontakty s určitou školou a tak v současné době tato činnost nikoli vinou školy stagnuje.

Zajímavé je, že během inspekce jsme neslyšeli obligátní stížnosti na „naprostý, ale naprostý nezájem“ žáků.

Škola může být v této oblasti příkladem pro ostatní školy. Hodnotíme velmi dobře.

4.8 Hodnocení činnosti školských zařízení, která jsou součástí školy

Školní knihovna obsahuje v současné době přes 5 000 svazků knih s převahou odborných publikací nad beletrií. Obě části, učitelská i žákovská, jsou umístěny ve společných prostorách. Část fondu odborné literatury je v užívání kabinetů a učitelů formou dlouhodobých výpůjček. Evidence knih je vedena na kartách i prostřednictvím počítačového programu. Výpůjční hodiny jsou stanoveny, v průměru je měsíčně realizováno 20 výpůjček.

Školní jídelna je v prostorách nedalekého domova mládeže. Vzhledem k velkému počtu strážníků (kromě žáků a zaměstnanců dvou škol, SPŠ a ZŠ, se zde stravuje ještě 50 cizích strážníků) je jídlo vydáváno ve dvou jídelnách za důsledného dodržování stanoveného harmonogramu výdeje, kterému je přizpůsobeno i ukončení dopolední výuky na obou školách. Pro ubytované žáky jídelna připravuje snídaně a večeře. Kultura a hygiena stravování i kvalita podávaných jídel jsou na dobré úrovni.

Z celkové kapacity 57 lůžek **domova mládeže** je v současné době obsazeno 55. Vzhledem k výsledkům jednání s dalšími zájemci se očekává od ledna příštího roku plné využití stanovené kapacity. Kromě žáků školy jsou v domově ubytováni i žáci některých středních škol v Sokolově a Karlových Varech.

Na třech podlažích je 15 menších pokojů (2 a 3 lůžka) a 4 velké pokoje (4 až 6 lůžek). Pokoje jsou dostatečně prostorné a účelně vybavené starším nábytkem. Některé z nich jsou průchozí. WC a umývárny jsou na každém podlaží, sprchy však pouze jedny pro celý domov. Jejich využití je proto nutné řídit časovým rozpisem. Ve všech prostorách je udržován pořádek.

Výchovný proces zajišťují čtyři vychovatelé, z toho tři odborně i pedagogicky způsobilí. Pro zájmovou činnost jsou k dispozici dvě klubovny, v letních měsících je k této činnosti využíván i dvůr.

Zařízení školy jsou v dostatečné míře využívána. Úroveň jejich činnosti lze hodnotit jako nadprůměrnou.

5 ZÁVĚR

5.1 Závěry inspekce

Provedeme-li celkovou „inventuru“ jednotlivých hodnocených bodů, konstatujeme, že ve většině bodů je škola hodnocena jako nadprůměrná. Škola je v současné době plně funkční, výuka probíhá (až na výjimky - viz protokol) dle schválených učebních dokumentů, zajištění a průběh výuky je hodnoceno ve většině předmětů dobře. V mimovzdělávací oblasti může být příkladem ostatním školám. Zjištěné nedostatky jsou takového rázu, že je lze (některé ihned, jiné postupně) odstranit.

Díky své koncepci má škola dobré vyhlídky do budoucnosti, pokud se v nejbližší době vyřeší personální otázky uvedené v bodě 3.2.

5.2 Doporučení inspekce k další činnosti školy

- zabývat se personálními otázkami vzhledem k nepříznivé věkové struktuře pedagogického sboru
- zvýšit metodickou pomoc méně zkušeným vyučujícím
- jelikož studijní obory managementu jsou pro školu svým způsobem „nové“, věnovat velkou pozornost skladbě a náplni odborných předmětů (tyto obory jsou klasifikovány převážně jako ekonomické)
- sledovat uplatnění absolventů těchto oborů v praxi
- zvýšit podíl komunikativní výuky v hodinách cizích jazyků
- zařadit do vyšších ročníků základy cizího odborného jazyka
- archivovat předepsané písemné práce v souladu s platnými právními předpisy
- zvážit zavedení učebnic, které by žáky motivovaly k aktivnímu používání cizího jazyka
- dle možností zlepšovat prostředí školy

5.3 Datum vyhotovení zprávy a podpisy členů inspekčního týmu

razítko

Podpisy inspektorů:	vedoucí týmu:	Ing. J. Chvosta v. r.
	členové týmu:	Mgr. V. Slezáková v. r.
		Ing. M. Žáková, v. r.
		Mgr. J. Matoušek, v. r.

V Chomutově dne 31. 12. 1998

5.4 Datum a podpis ředitele(ky) kontrolované školy stvrzující převzetí zprávy

Inspekční zprávu jsem převzal(a) dne 8. 1. 1999

razítko

Podpis ředitele(ky): Ing. Josef Sobota v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

5.5 Další adresáti zprávy

Na vědomí

Adresát	Datum předání/odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: MŠMT ČR	2. 2. 1999	22/99
Školský úřad: Sokolov	2. 2. 1999	23/99
Rada školy		

5.6 Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. ČŠI	Text
13.1.1999	12/99	námítka proti textu v odst. 4.2 str. 9: Ve třídách není zavedena tekoucí voda skutečnost: ve třídách umístěných v budově školy je zavedena pouze studená voda; ve třech odborných učebnách umístěných v budově DM není zavedena tekoucí voda.